

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Laymann, Paul

Dilingæ, 1666

Capitvlvm Vlt. Licet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62559](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62559)

repræsentet. Atqui etiam Episcopus cum ecclesia sua copulatus significat Pontificem secundum ordinem Melchisedech, à Deo Patre unctum, & ecclesiæ suæ perpetuo tempore præpositum. Habemus ergo, quoddam etiam spirituale matrimonium inter Episcopum & Ecclesiam suam solui non debeat mera humana potestate; quamvis solui possit ab publicam necessitatem, auctoritate Vicarij Christi, per speciale privilegium siue commissionem ipsi factam, iuxta c. vi. hoc tit. & suprâ cit. c. scias.

CAPITVLVM VI.

Licet.

PARAPHRASIS.

In primis repetit Innoc. similitudines inter carnale, & spirituale matrimonium. Prima: Sicut illud solui non potest humana potestate; ita nec spirituale soluitur, nisi à Vicario Christi, qui est successor B. Petri. Secunda. Sicut matrimonium carnale aliud est inchoatum, videl. sponsalia de futuro; aliud ratum, videl. sponsalia de præsentem; aliud consummatum, videl. matrimonium, cui legitime contracto copula accessit. Ita etiam matrimonium spirituale aliud censei potest initiatum, videl. per electionem ab electo acceptatam, iuxta c. cum inter, 21. de elect. aliud verò ratum per confirmationem; aliud deniq; consummatum, seu perfectum, per consecrationem.

Postea proponitur casus: Episcopus Hildesheimensis, de quo præc. c. dictum est, excusationem attulit, cur non temerè aut propria auctoritate ad Herbipolensem ecclesiam transferat, quia ab antecessore Innoc. gratiâ accepit, ut si fortè contingat eum ad maiorem dignitatem vocari, illam assumere liceret, dummodò nihil obstaret, quod canonicis institutis contrarium foret.

Hanc excusationem rejicit Innoc. ob duas causas: Prima est; quia tamen po-

testas concessa fuèrit transeundi ad dignitatem maiorem. (cuiusmodi dispensatio propter maiorem vtilitatem facilius concedi solet) non tamen inde consequens est, quoddam illius dispensationis transire potuerit ad parem, videl. similem dignitatem episcopalem. Altera. Tamen si ponamus, dispensationem illam se extendisse ad episcopalem aliam dignitatem; quia tamen postulario, sicut & electio, prius examinari debet, imò in dispensatione illa Apostolica non tantum postulationis, sed etiam personæ postulatæ inquisitio & examen reseruatum esse videtur, per verba illa, *dummodo nihil de canonicis obuiet in futuris*: ideo dictus Episcopus Hildesheimensis, Ecclesiam Herbipolensem, antequam postulatio eius examinata fuerat ab eo, ad quem pertinebat, transire haud potuerit.

SUMMARIUM.

1. *Priuegia data contra ius commune, strictè interpretationis esse debent.*
2. *Gratia dispensationis facta Episcopo, ut ad alterum episcopatum transire, vel alterum, priore retento, accipere ei liceat, facit, ut Episcopus perinde ac si electus esset, in postulationem de se factam consentire, sibi que ius acquirere possit, ita ut superior eum confirmare teneatur, nisi aliud canonicum impedimentum reperiat.*

NOTANDVM I. Priuegia data contra ius commune, strictè interpretationis esse debent, ut etiam dixi lib. 1. Th. mor. tr. 14. c. 23. n. 5. Quia magnus est fauor iuris communis, cui per priuegium derogatur. Quæ ratio restringendi priuegium tanto magis locum habet, quâto sanctior, & stabilior censetur esse canon, in quo dispensatur, seu contra quem priuegium impetratur: Idq; adhuc magis, si rarior ac difficilius dispensatio esse solet; aut si impetratio dispensationis ambitiosa esse videatur, videl. ut ad dignitatem maiorem, vel parem, sed (ut fieri solet) ditioiorem prælaturam transire liceat.

NOTAN-

NOTANDVM II. Et si vnus Episcopatus altero ditior sit, non ideo censeretur debet dignitatis maioris, sed paris.

QVÆRITVR: Quidnam conferat gratia dispensationis, si Episcopo alicui fiat, v. g. vt ad alterum Episcopatum transire, vel alterum, priore retento, accipere possit? Respondet: Id ipsi confertur, vt proinde ac si electus esset, dummodò maior pars Capitularium in eum secundum formam canonicam suffragia direxerint, in postulatione de

se factam consentire, sibi que ius acquirere possit; ita vt Superior (qui iam plerumque est Papa) eum vi dati priuilegij, confirmare teneatur, si aliud canonicum impedimentum non reperiat. Quamobrem talis vocatio per suffragia secundum effectum instar electionis censeretur debet: quamuis tutius sit, vt Capitulares retineant nomen postulationis: quia saltem spectata origine talis postulandus est, non eligendus. Ita colligitur ex textu, & notat hic Innoc. n. 3.

TITVLVS VIII. DE AVCTORITATE, ET VSV PALLII.

UM in præcedentibus Titulis dictum fuerit de modis acquirendi Episcopatum; adiicitur tit. iste de auctoritate & vsu pallij, quod præcipuum, seu Archiepiscoporum insigne est. Eius figuram describunt Abbas hic in rubr. Syl. ver. pallium, quod sit vestis alba in circuli modum, pectus & humeros circumdans, ac quatuor nigris crucibus distinctum, anteriore parte nonnihil dependens.

CAPITVLVM I.

Cum super.

PARAPHRASIS.

Verba, quæ in forma traditionis pallij habentur, Tradimus tibi pallium, vt eo intra ecclesiam tuam vtaris, ita intelligi debent, vt liceat Archiepiscopo in omnibus provinciæ suæ ecclesijs pallio vti. Sin autem extra ecclesiam sit, quamuis alijs sacris vestibus indutus, v. g. in processione

solemni, pallium gestare non debet. Ita Clemens III. in hoc c.

SVMMARIVM.

1. Intra quamuis ecclesiam suæ provinciæ Archiepiscopus vti pallio potest, non extra.
2. Competit hoc ius pallij summo Pontifici; Patriarchis & Archiepiscopis, si instanter petuerint, à Sede Apostolica mittitur; denique etiam Episcopis quibusdam ex speciali priuilegio.
3. Non potest hac pallij transmissio impediri per obiectionem criminis aut defectus; nisi obijciens promptam fidem faciat, seu obiectionem legitime præbet.
4. Archiepiscopus consecratus extra ecclesiam suæ provinciæ, ex commissione Archiepiscopi vel Episcopi exercere potest episcopalia, v. g. Ordines conferre, antequam pallium acceperit.

NOTANDVM Vn. Licet nomine ecclesiæ Episcopalis, Cathedralis plerumque intelligatur, tamen in materia hac fauorabili, & nemini præiudicante, in priuilegio quod Archiepiscopo conceditur, vt in eccle-